

Լուսավորչական և Թագաւոր Բորգուկայի	31 հոկտ .	1838	11 նոյեմբ .	1861
Լուսավորչական Գ մեծ դուքս Հէսսէի	9 յունիս	1806	16 յունիս	1848
Կարողութեամբ մեծ դուքս Սաքս-Վայմարի	24 յունիս	1818	8 յուլիս	1853
Կարողութեամբ Թագաւոր Շուարցի	3 մայիս	1826	8 յուլիս	1859
Կարողութեամբ իշխան Մոնախի	8 դեկտ ,	1818	20 յունիս	1856
Կոնգրէս-Փրեզիդենտ-Կարողութեամբ իշխան Շուարցաուրի-Սոն-տէրսհաւզենի	24 սեպտ .	1801	19 օգոստ .	1835
Հենրիկոս ԻԲ իշխան Ռայս-Կրայցի	28 մարտ	1846	9 նոյեմբ .	1859
Հենրիկոս ԿԵ իշխան Ռայս-Շլայցի	20 հոկտ ,	1789	19 յունիս	1854
Մաքսիմիլիանոս Բ Թագաւոր Պաւլերայ	28 նոյեմբ .	1811	20 մարտ	1848
Յովհաննէս Թագաւոր Սաքսոնիոյ	12 դեկտ .	1801	9 օգոստ .	1854
Յովհաննէս իշխան Լիխտենշայնի	5 հոկտ .	1840	12 նոյեմբ .	1858
Կարլ Լեոն Գ կայսր Փրանքայ	20 ապրիլ	1808	2 դեկտ ,	1852
Նիկոլայ-Փրեզիդենտ-Պետրոս մեծ դուքս Օլտենպուրկի	8 յուլիս	1827	27 փետր .	1853
* Ուոն Թագաւոր Յունաստանի	1 յունիս	1815	5 օգոստ .	1832
Պիոս Թ քահանայապետ Հռովմայ	13 մայիս	1792	16 յունիս	1846
* Ռոբերտոս Ե դուքս Բարմայի	9 յուլիս	1848	27 մարտ	1854
Վիկտոր-Էմմանուէլ Բ իբրեւ Թագաւոր Սարդինիոյ	14 մարտ	1820	23 մարտ	1849
Վիկտորիա Թագուհի Մեծին-Բրիտանիոյ	24 մայիս	1819	20 յունիս	1837
* Փրեզիդենտ Գ մեծ դուքս Դոմանայի	10 յունիս	1835	21 յուլիս	1859
Փրեզիդենտ Լանտկրաւ Հէսսէ-Հոմպուրկի	26 ապրիլ	1783	8 սեպտ .	1848
* Փրանկիսկոս Բ Թագաւոր Երկուց-Սիկիլիայ	16 յունուար	1836	22 մայիս	1859
* Փրանկիսկոս Ե դուքս Մոնենայի	1 յունիս	1819	21 յունուար	1846
Փրանկիսկոս-Յովսէփ Ե կայսր Աւստրիոյ	18 օգոստ .	1830	2 դեկտ .	1848
Փրեզիդենտ-Գուլիելմոս Ե կայսր Ռուսիոյ Հէսսէի	20 օգոստ .	1802	20 նոյեմբ .	1847
Փրեզիդենտ-Գուլիելմոս մեծ դուքս Մէքլենպուրկ-Սթրէլցի	17 հոկտ .	1819	6 սեպտ .	1860
Փրեզիդենտ Ե Թագաւոր Տանիմարգայի	6 հոկտ .	1808	20 յունուար	1848
Փրեզիդենտ-Կոնգրէս իշխան Շուարցաուրի-Ռուտտլիպտի	6 նոյեմբ .	1793	28 ապրիլ	1807
Փրեզիդենտ մեծ դուքս Պաւլերի	9 սեպտ .	1826	24 ապրիլ	1852
Փրեզիդենտ-Փրանկիսկոս մեծ դուքս Մէքլենպուրկ-Շլէսինի	23 փետր .	1823	7 մարտ	1842
Կարլ Եմմանուէլ շահ Պարսից	յամին	1829	յամին	1848

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՎԵՐԱՑ ՕՍԽԱՆԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Օսմանեան պետութեան մակերևոյթն է 86011 քառակուսի դերմանական աշխարհագրական մղոն հանդերձ իբր 36,600,000 բնակչօք, որով հաղիւ կ'ընկնի 425 1/2 բնակիչ առ մի քառակուսի մղոն, և ըստ այսմ բաշխուած .

Կարուածք Աֆրիկոյ	մղ .	44,958	բն .	5,050,000
Կարուածք Ասիոյ	»	31,482	»	16,050,000
Կարուածք Եւրոպայ	»	9,571	»	15,500,000
Բովանդակ մղոն		86,011	բն .	36,600,000

Իսկ այլ և այլ կրօնից թուական յարաբերութիւնքն են ըստ նորագոյն տեղեկութեանց (1860)

	Եւրոպա	Ասիա	Բովանդակ
Մահմետականք ¹	8,350,000	12,650,000	21,000,000
Յոյնք և Հայք	10,000,000	3,000,000	13,000,000
Կաթոլիկեայք ²	640,000	260,000	900,000
Հրեայք	70,000	80,000	150,000

ՄՈՒՏՔ ԵՒ ԵԼՔ ՕՍԽԱՆԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ : — Ըստ տեղեկութեանցն զոր տուին Անգղիոյ խորհրդարանն ոստիկանքն Ֆոսդըր և Լորտ Հոպարդ (ապրիլ 1862), Օսմանեան պետութեան 1859-1860 մուսթն ու ելքն էր լիւր սղեւին .

1 . Եգիպտոսն առնելով :

2 . Որոնցմէ Հռովմէական կաթոլիկեայք 640,000, միաբանեալ Յոյնք 25,000 , միաբանեալ Հայք 75,000 , միաբանեալ Ասորիք և Քաղղէացիք 20,000, Մարոնիքք 140,000 :

Универ.

Հարկ 'ի վերայ եկամտից	2,224,320	Դրոշմ (փախչա)	24,909
Փրկանք 'ի զինուորական ծառայութենէ	476,873	Մաքս սպառելի իրաց (Ֆէէի-լաբլ ֆէօդի-լի-)	37,527
Տասանորոգք	2,844,515	Թոյլտուութիւնք արուեստից, և այլն	813,258
Տարևոր տուրք կալուածոց, ոչխարք	706,332	Թղթատունք	50,142
» » » խոզք	83,620	Աղահանք	85,237
» » » ձկունք	76,899	Տուրք	374,296
Մաքս	1,385,438	Մուտք նաւարանաց	118,719
Հարկ 'ի վերայ ծխախոտոյ	205,822	Այլ և այլք	203,701
Բովանդակ 9,711,608 լիրա սղեուին = 1,213,950,983 դահէկան, համարելով 125 դահէկան = 1 լիրա սղեուին:			

by:

Ըաճք հասարակաց պարտուց	891,023	
Ըաճք և հատուցումն (amortissement) ներքին պարտուց		686,800
Հաս վասն ուխտագնացութեանց 'ի Մէքքէ և այլն		384,252
Տուրք օգնութեան բարեգործական տեղեաց, ուճիկք		215,304
Յետադարձ անվարուն գրամոց		261,336
Պաշտօնարան պատերազմի	3,401,220	Արտաքին գործք
Մուտք արքայի	1,253,878	Վաճառակ • շինուածք հասարակաց
Թնդանօթածիգք	145,530	Հասարակաց կրթութիւն
Ծովապետութիւն	790,801	Ոստիկանութիւն
Արդարութիւն	85,244	Տեսչութիւն ելից և մտից
Ներքին	1,524,333	Այլ և այլք
Բովանդակ 11,088,583 լիրա սղեւին = 1,386,073,678 դահէկան :		
Պակասորդ (Déficit) 1859-1860 ամին • 1,376,975 լիրա սղեւին = 172,121,875 դահէկան : —		
Պակասորդն 1861-1862 ամին կը ըջայ մերձաւորապէս 2,920,000 լիրա սղեւին = 365,000,000 դահէկան :		

ՊԱՐՏՔ ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ : — Ըստ անգլիական լրագրին Առասպետ-Ստահանդաթ (Անգլ. Morning-Post) 13 սեպտ. 1861 Օսմանեան պետութեան հասարակաց պարտքն հետեւեալ կերպով կը բաղկանար .

Ներքին պարտք

Պարտք ֆոնդի 6 առ 0% (Էստոն-Ճեֆֆե) հատուցանելի 'ի 24 ամս,	դահ.	250,000,000
Փոխադիրք գանձուն 6 առ 0% (Խաչիկ Թափաշյան)	»	280,000,000
Պարտաթուղթեր գանձուն 6 առ 0% (Սեֆի)	»	430,000,000
Հասք (Էստոն-Սիմոնյան)	»	75,000,000
Պահանջք Ղազարի (տեղական փոխառություններ այլ և այլ սակագրեր շահու)	»	634,000,000
Ներքին պարտք շահ տուող	դահ.	1,669,000,000
Որոշ վրայ պետք է յաւելու գարձեալ		
Թղթադրամ չըջաբերական (Գալիկ)	»	70,341,000
Շարժուն պարտք (Dette flottante)	»	550,000,000
Բովանդակն ներքին պարտուց	դահ.	2,289,341,000
Կամ 18,312,000 լիրա սղեռին :		

Մշտաբիւն պարտք

Փոխառութիւն ամին 1854 առ 0/0 6	լիրա սդեռ .	3,000,000
» » 1855 առ 0/0 4	»	5,000,000
» » 1858 առ 0/0 6	»	5,000,000
Փոխառութիւն Գաղղիական (Միւսէս) 1860 ամին առ 0/0 6	»	2,037,220
Բովանդակին	լիրա սդեռ .	15,037,220
ուսկից պէտք է բառնալ հատուցմունքն որ եղան գոյիւք վճարման	»	500,000
Բովանդակին արտաքին պարտուց յամին 1861 ,	լիրա սդեռ .	14,537,220
Որուն վրայ պէտք է յաւելուլ դարձեալ		
Փոխառութիւն դաշնագրեալ ՚ի Լոնտրա . մարտ 1862 առ 0/0 6	»	8,000,000
Բովանդակին արտաքին պարտուց յամին 1862 ,	լիրա սդեռ .	22,537,220
Բովանդակին արտաքին և ներքին պարտուց ,	լիրա սդեռլին	40,849,220
կամ 5,106,152,500 դահեկան :		

ՎԵՆԵՏԻԿ Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ